

Zijn we met te veel?

Een pleidooi voor
een herbergzame wereld

Zijn we met te veel?

- 1. Wat is overbevolking?**
- 2. Waarom minder mensen?**
- 3. Hoe geraken we daar?**
- 4. Waarom zo'n moeilijk onderwerp?**
- 5. → Als je alles wil weten: koop het boek ;-)**

1. Wat is overbevolking?

OVERPOPULATION

1. Wat is overbevolking?

DeMorgen.

IN HET NIEUWS

BETER LEVEN

MENINGEN

POLITIEK

TV & CULTUUR

PODCASTS

TECH & WETENSCHAP

SPORT

PUZZELS

Opinie Hendrik Schoukens

Waarom landbouwer én maatschappij kampen met een identiteitscrisis

Landbouwers protesteren op de A12 ter hoogte van Meise. Beeld Thomas Sweertvaegher

Hendrik Schoukens is docent milieurecht (UGent) en

1. Wat is overbevolking?

De Standaard

Is België vol? Of hebben we méér migratie nodig?

Migratie wordt een van de thema's van de verkiezingscampagne. En toch wordt het debat zelden echt gevoerd: is meer of minder migratie wenselijk? Een nuchtere analyse, wars van politieke stemmingmakerij.

Dries De Smet
zaterdag 27 januari 2024

1. Wat is overbevolking?

Inmemoriam Immo Jobs Shop Kortingscodes

Klantenservice Digitale krant

Abonneer nu

Aanmelden / registreren

NIEUWS SPORT REGIO SLIMMER LEVEN BILLIE PODCASTS

Herentals

☆ Maak van Herentals jouw startgemeente! [KLIK HIER.](#)

Twaalf experts willen inspireren over verstandig ruimtegebruik: “Verdichting mag geen versmaching worden”

Nieuws uit een andere gemeente?

Typ een gemeente of postcode

Meest Gelezen

- 1** **N+** Op zondag mag je hier niet meer van het uitzicht genieten: “Onze dochter werd nagefloten toen ze in bikini door de tuin liep”
- 2** **N+** Hij verkrachtte een 13-jarige in een parkeergarage, maar toch moet influencer Nicolas Caeyers niet naar de cel: hoe kan dat?
- 3** **N+** Vlaamse muzikanten urenlang ondervraagd tijdens tournee in China: “Toen ze ook bloed prikten, gingen bij ons de alarmbellen af”
- 4** **N+** Ex-vriendinnen getuigen over onmenselijke behandeling door oud-lid Praga Khan: “Twee dagen geslagen, geschopt en vernederd omdat ik stukje schaamhaar had geschoren”

1. Wat is overbevolking?

at van je horen

vrt nws

12°C 132 km

Zoek

Vlaanderen
is overbevolkt

Nicolas Maeterlinck

Overbevolking in cellen piekt: is heropening oude gevangenissen de oplossing?

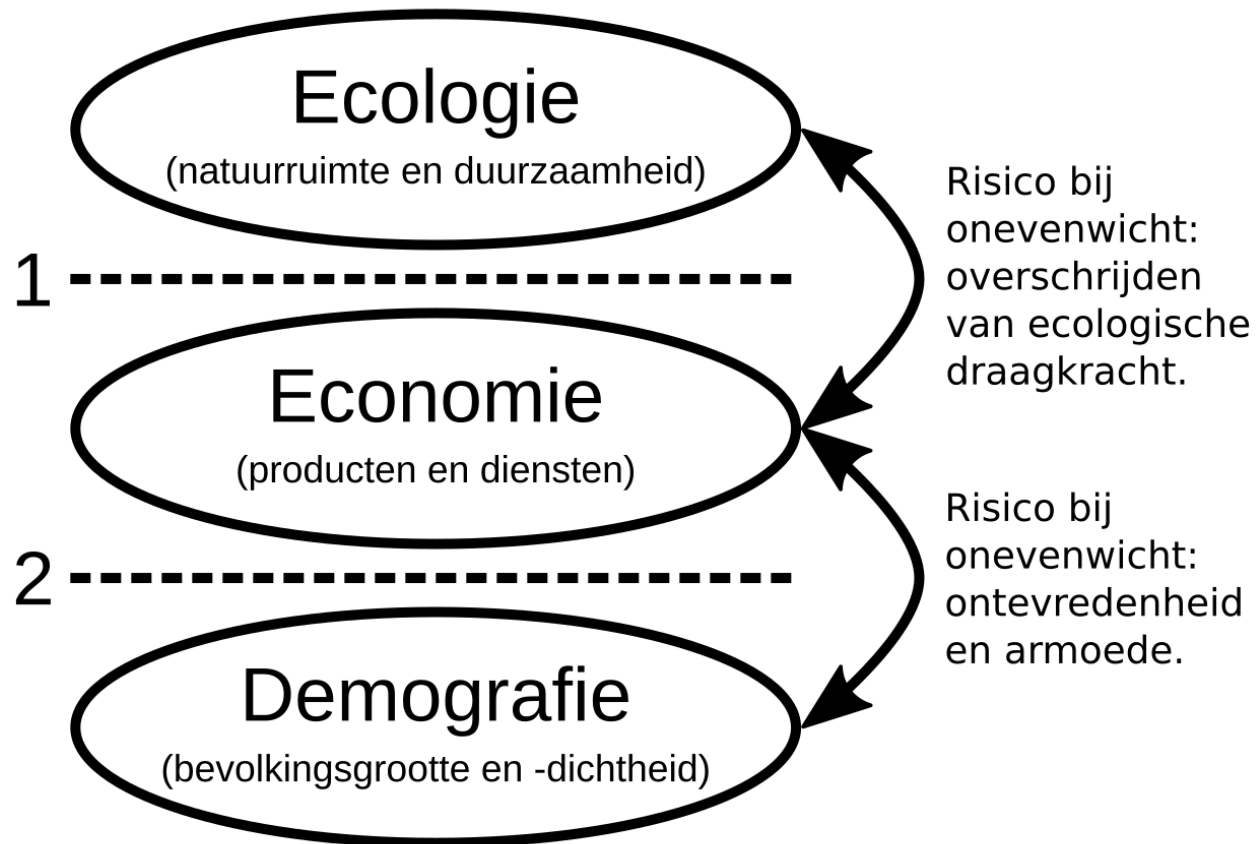
De druk op de gevangenissen in ons land blijft toenemen. Overbevolking is er al jaren een probleem, maar bereikt recordhoogten sinds ook mensen met een straf lager dan drie jaar effectief in de cel moeten. Weldra heropenen oude

1. Wat is overbevolking?

- Van Dale woordenboek:
- *“Te grote bevolking in verhouding tot de **draagkracht** van een gebied.”*
- *Merriam-Webster:*
- *“De toestand van een bevolking die zo dicht is dat zij een verslechtering van het milieu, een verminderde **levenskwaliteit** of een bevolkingscrash veroorzaakt.”*
- *Gotmark et al:*
- *“Overbevolking bestaat wanneer een bevolking te groot is om de ecosysteemdiensten in stand te houden of te groot is om het landschap eerlijk te **delen met andere soorten.**”*

1. Wat is overbevolking?

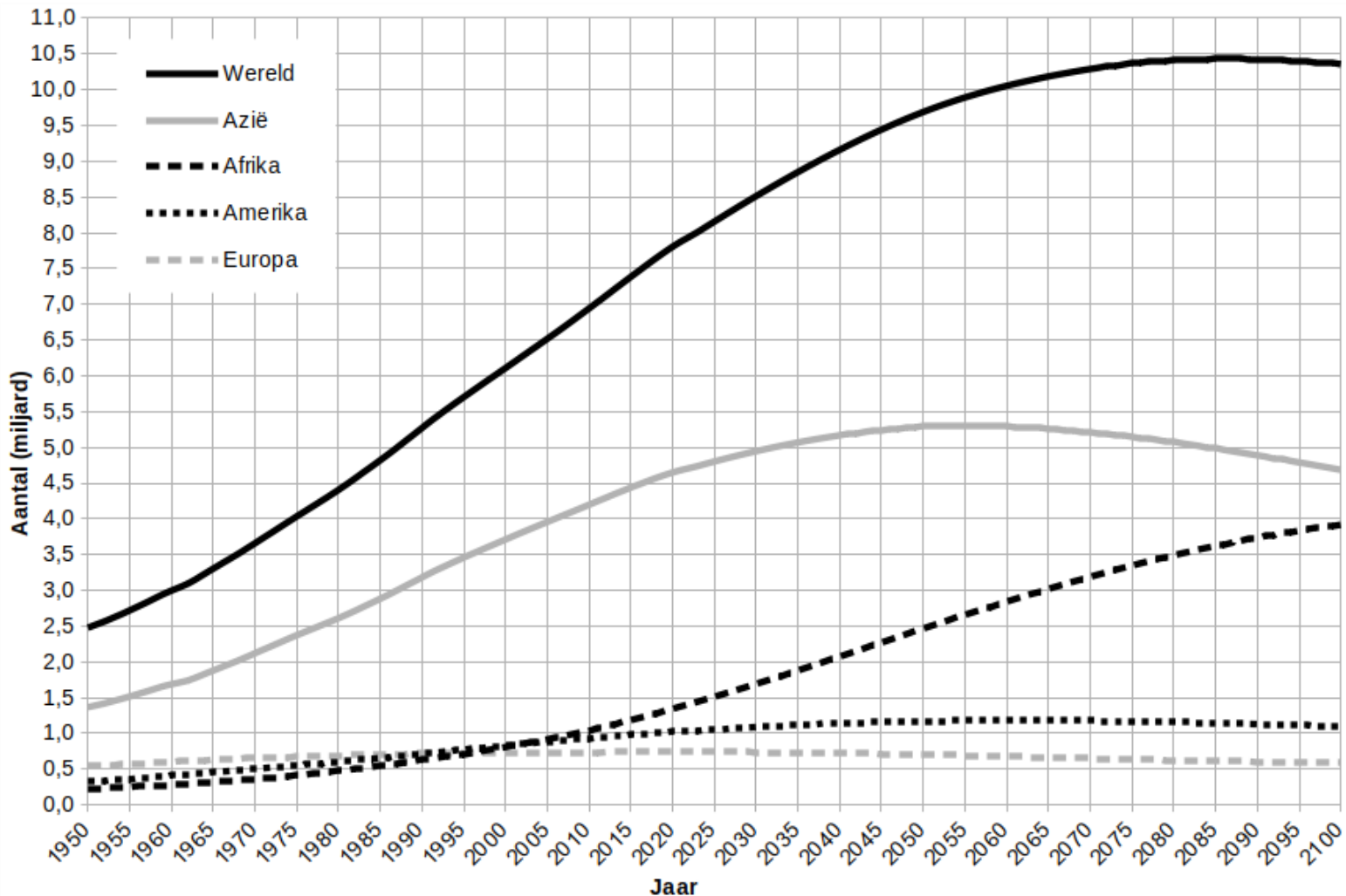
- Een onevenwicht tussen ecologie, economie en demografie:

2. Waarom?

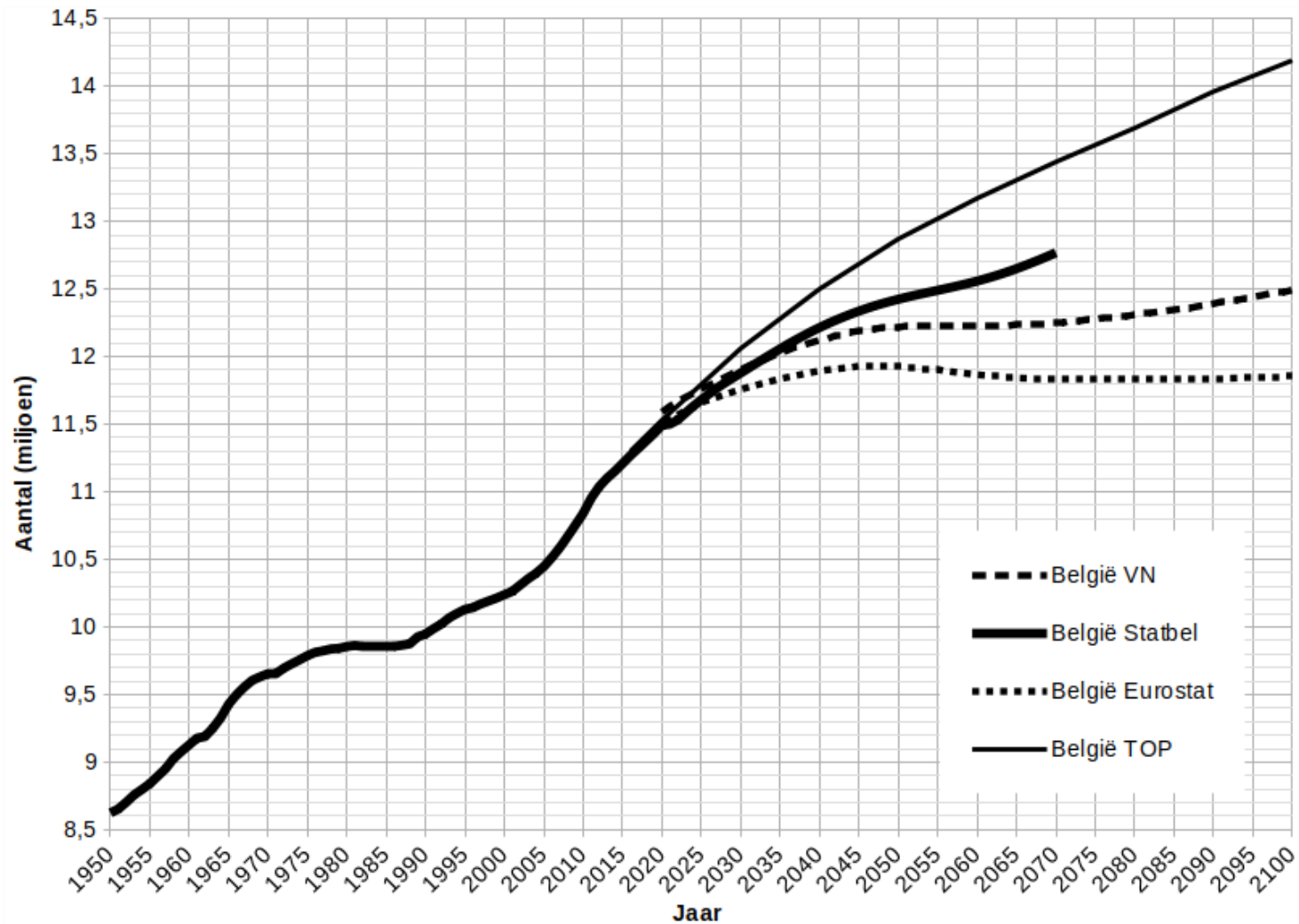
2. Waarom?

- VN-projectie wereld: 10,4 miljard (WPP 2022)

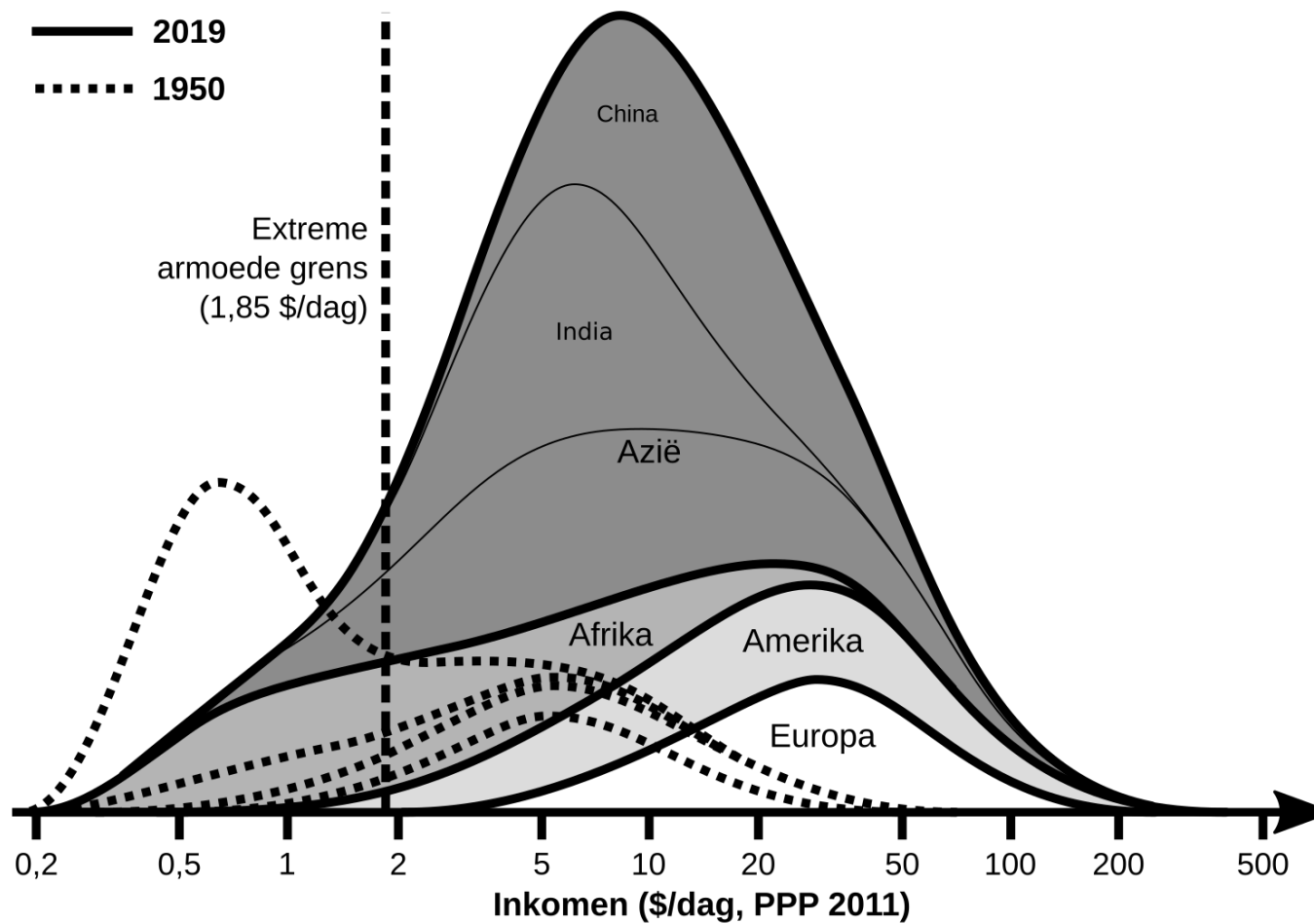
2. Waarom?

- Projecties België voor 2070 / 2100

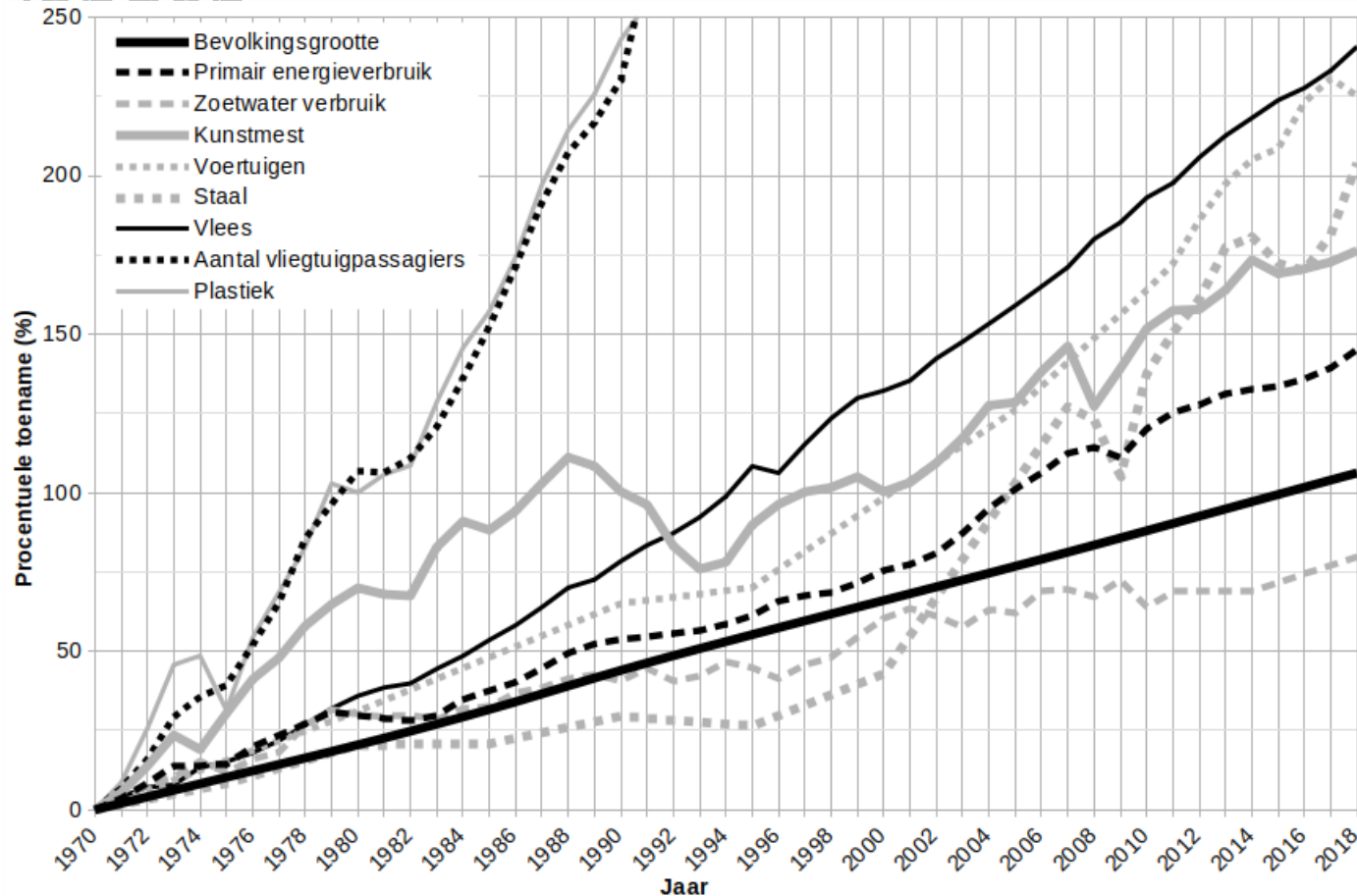
2. Waarom?

- Een positieve ontwikkeling...

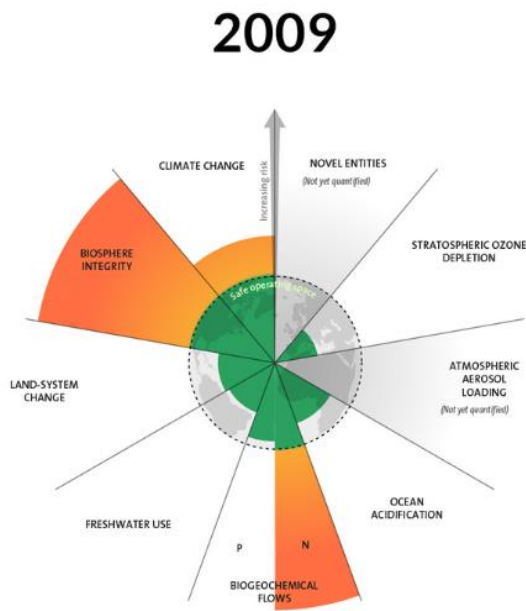
2. Waarom?

- ... maar gemiddelde consumptie per capita zal blijven toenemen, ondanks 'consuminderen' in rijke landen

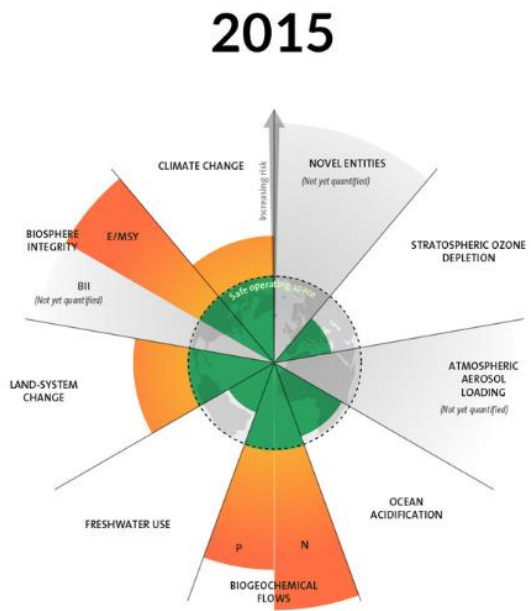

2. Waarom?

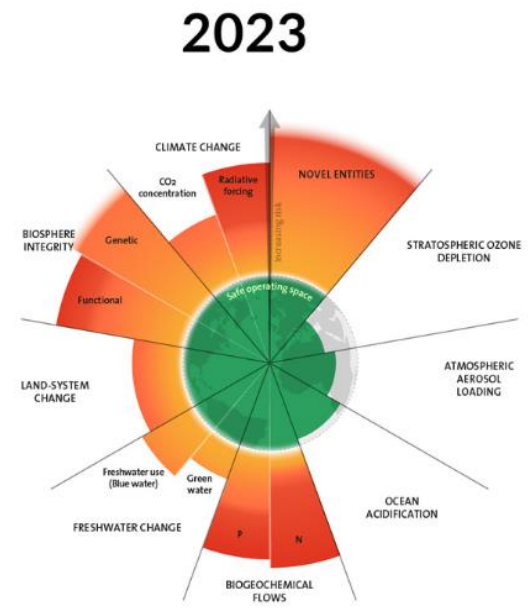
Planetary boundaries

7 boundaries assessed,
3 crossed

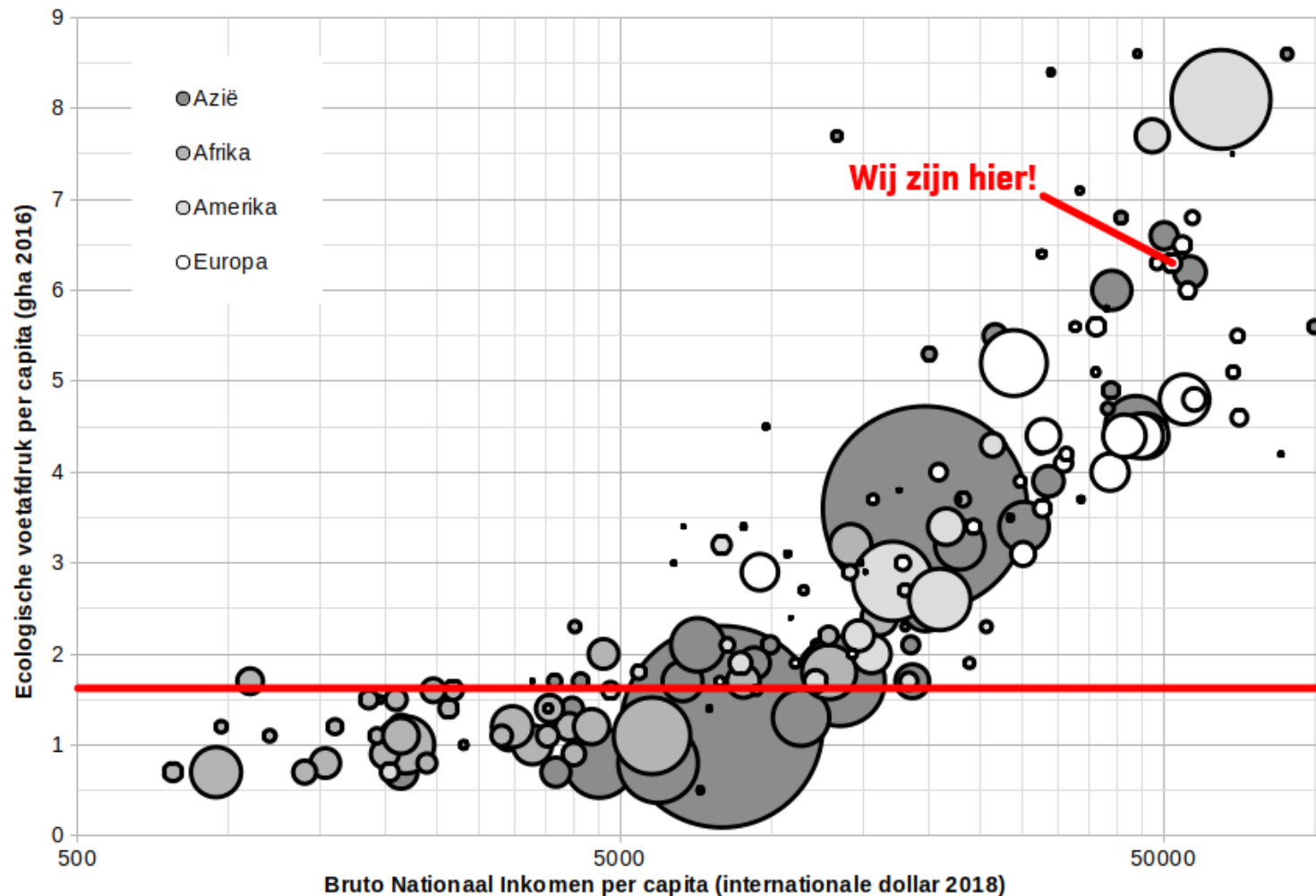
7 boundaries assessed,
4 crossed

9 boundaries assessed,
6 crossed

2. Waarom?

- Ecologische voetafdruk is nu al te groot

2. Waarom?

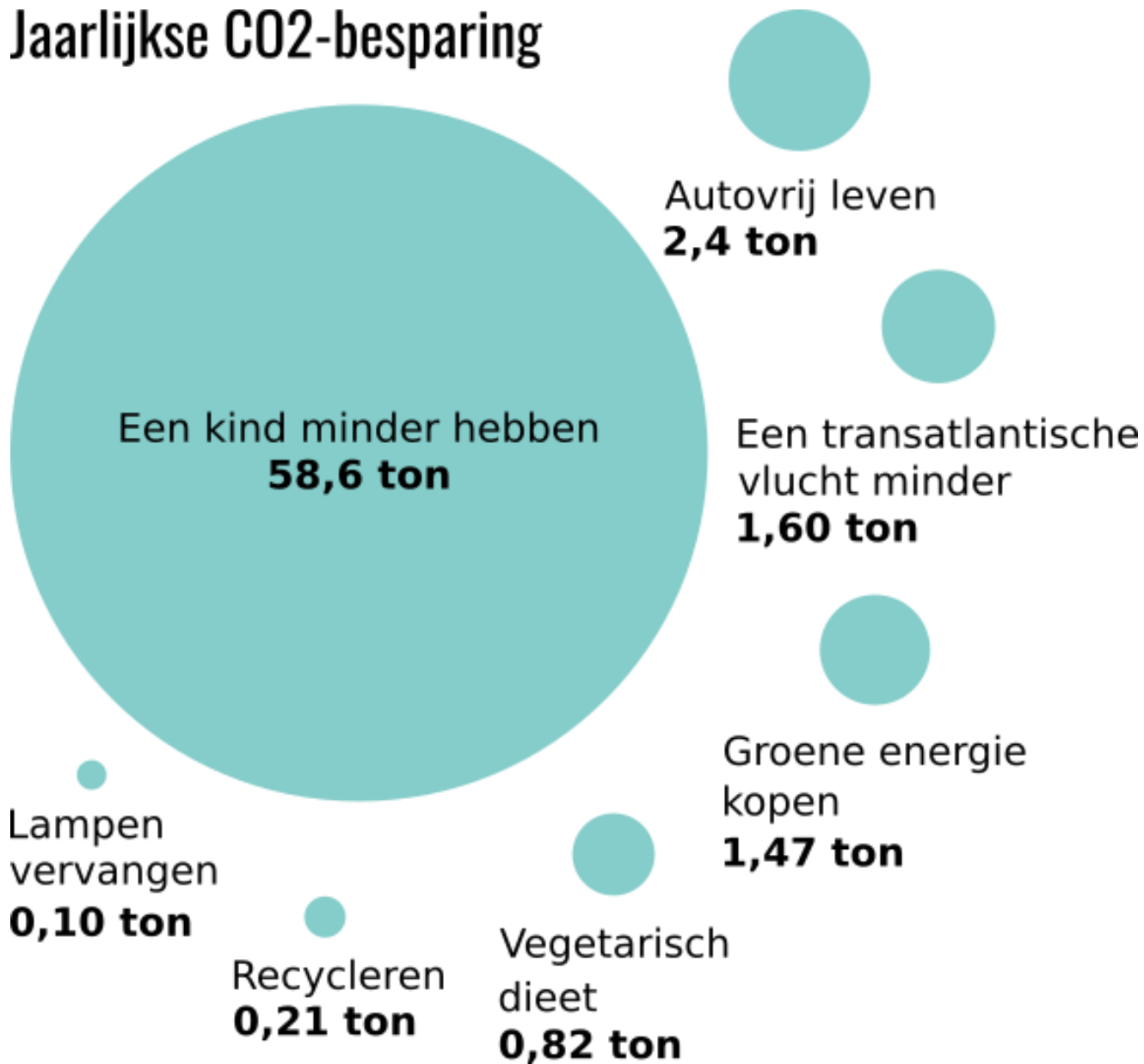
- Samengevat: de mensheid staat voor enorme uitdaging:
 - Tegen 2100 nog 2,6 miljard (+33%) mensen er bij
 - Vandaag nog 3-4 miljard mensen die streven naar meer welvaart
 - We hebben de draagcapaciteit al zwaar overschreden
- Oorzaken:
 - De (onvoltooide) demografische transitie
 - De (onvoltooide) welvaartstransitie

2. Waarom?

- Hoe aanpakken?
- Drie soorten maatregelen (I=PAT):
 - Bevolkingsgrootte (P-factor)
 - Individueel verbruik (A-factor)
 - Technologie (T-factor)
- Ideaal: een combinatie van deze maatregelen
- Realiteit: Veel T-factor, klein beetje A-factor en geen P-factor...

2. Waarom?

Jaarlijkse CO2-besparing

2. Waarom?

- Project Drawdown (2017 en 2020)

Rank	Solution	Sector	TOTAL ATMOSPHERIC CO ₂ -EQ REDUCTION (GT)	NET COST (BILLIONS US \$)	SAVINGS (BILLIONS US \$)
1	Refrigerant Management	Materials	89.74	N/A	\$-902.77
2	Wind Turbines (Onshore)	Electricity Generation	84.60	\$1,225.37	\$7,425.00
3	Reduced Food Waste	Food	70.53	N/A	N/A
4	Plant-Rich Diet	Food	66.11	N/A	N/A
5	Tropical Forests	Land Use	61.23	N/A	N/A
6	Educating Girls	Women and Girls	51.48	N/A	N/A
7	Family Planning	Women and Girls	51.48	N/A	N/A

* Gigatons CO₂ Equivalent Reduced / Sequestered (2020–2050)

◆ SOLUTION	◆ SECTOR(S)	▼ SCENARIO 1*	◆ SCENARIO 2*
Reduced Food Waste	Food, Agriculture, and Land Use / Land Sinks	88.50	102.20
Plant-Rich Diets	Food, Agriculture, and Land Use / Land Sinks	78.33	103.11
Family Planning and Education	Health and Education	68.90	68.90
Refrigerant Management	Industry / Buildings	57.15	57.15
Tropical Forest Restoration	Land Sinks	54.45	85.14
Onshore Wind Turbines	Electricity	46.95	143.56
Alternative Refrigerants	Industry / Buildings	42.73	48.75
Utility-Scale Solar Photovoltaics	Electricity	40.83	111.59
Clean Cooking	Buildings	31.38	76.34

2. Waarom?

- Vertraging bevolkingsgroei = 16-29% van emissiereductie tegen 2050 (O'Neill et al, 2010)
- 7 \$ gezinsplanning = 1 ton CO2 minder (Wire, 2009)

- Copenhagen Consensus

B. Lomborg

Technological Forecasting & Social Change 156 (2020) 119981

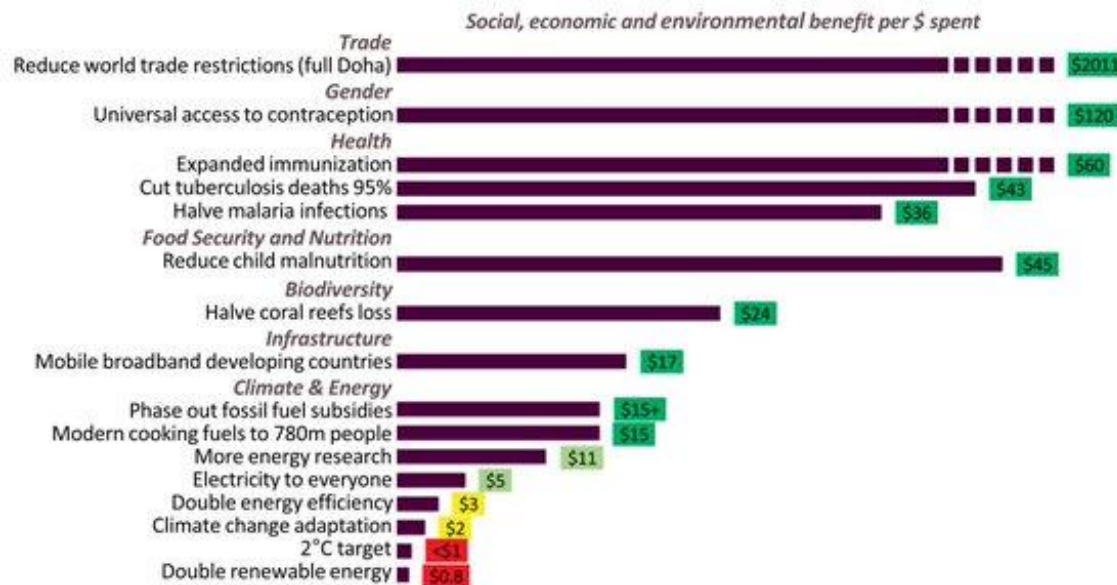

Fig. 30. Selected overview of more than 75 cost-benefit analyses of interventions for the UNs Sustainable Development Goals (Lomborg 2018). The length of the line shows the benefit-cost ratio, so longer lines are better. Dark green indicates "phenomenal" targets, achieving more than \$15 of social benefits for every dollar spent. Light green are "good" targets with a BCR between \$5 and \$15, yellow delivers benefits between \$1 and \$5, with red denoting "poor" targets that do less good than the resources spent. All data available at post2015consensus.com. (For interpretation of the references to color in this figure legend, the reader is referred to the web version of this article.)

2. Waarom?

- **Meer natuur**

- 100 vegetariërs gebruiken minder ruimte dan 1000 vegetariërs
- Helft van Vlaanderen natuurgebied? Geen probleem
- Noodzakelijk voor gezonde ontwikkeling
- Het medicijn voor onze antropocentrische wereldvisie

2. Waarom?

- **Meer vrijheid**

- Eigen vrijheid wordt beperkt door vrijheid van anderen, dus hoe minder 'anderen' hoe meer vrijheid
- Meer ruimte, rust, groter stuk taart voor iedereen, ...
- **Maar ook op immaterieel vlak (!):**
verdraagzaamheid, solidariteit, gelijkheid, vrede, etc. vragen letterlijk en figuurlijk 'ruimte'

2. Waarom?

- **Individuele waarde**

- Meer mensen → minder te zeggen → minder kansen → minder herbergzaam
- Metafoor van de badkamer (I. Asimov)
- Waardevermindering op de arbeidsmarkt (K. Marx)
- Verzwakking democratie (A. Bartlett)

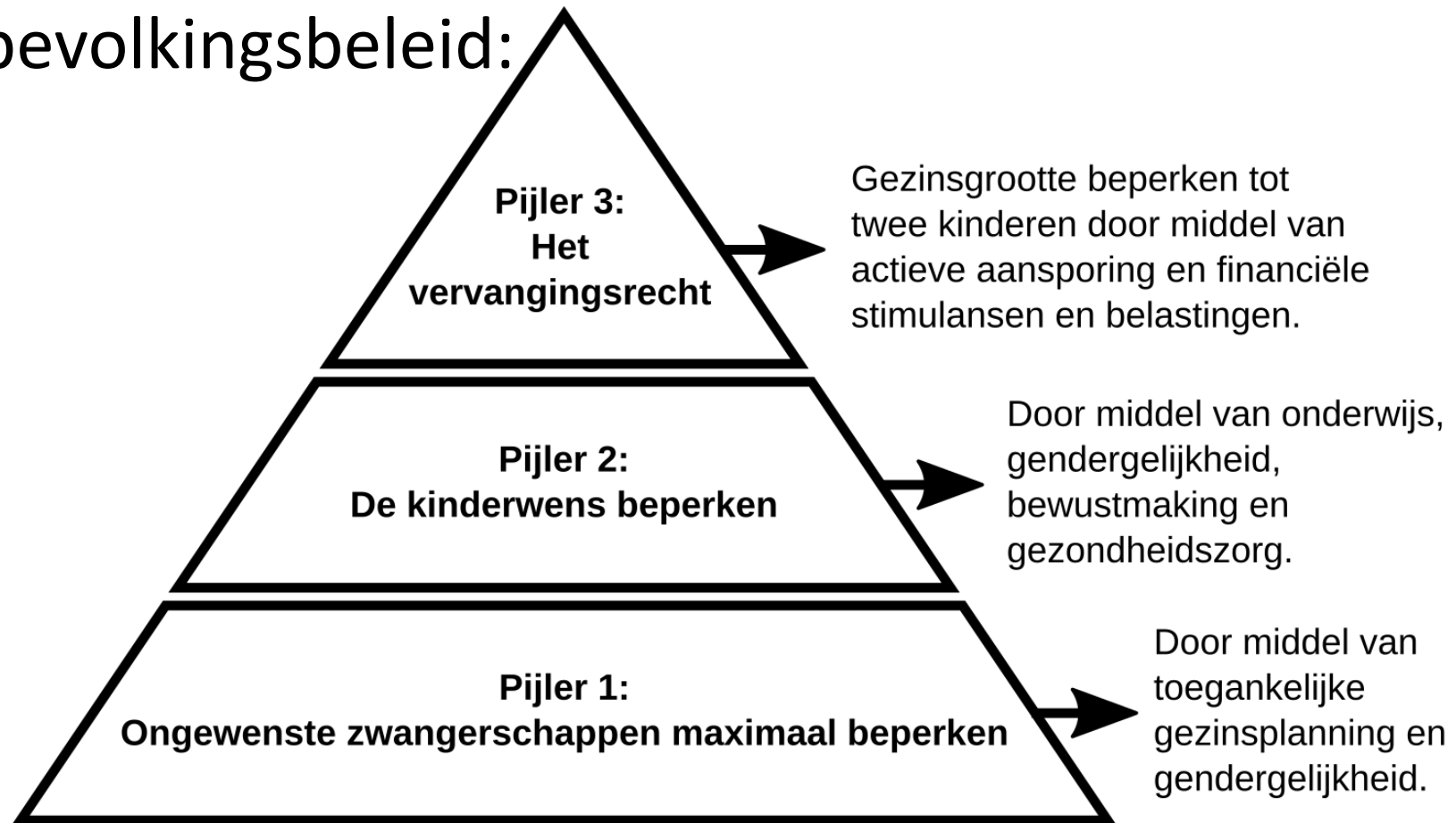
2. Waarom?

- **Minder complexiteit** en meer eenvoud en stabiliteit
- Minder wetgeving, minder handhaving
- Eenvoudigere infrastructuur
- Eenvoudigere organisatie
- *“Perfectie wordt bereikt niet doordat er niets meer aan toe te voegen is, maar wanneer er niets meer overblijft om te verwijderen.”*
- (E.F. Schumacher, 1911-1977)

3. Hoe?

3. Hoe?

- Door een duurzaam en menswaardig bevolkingsbeleid:

3. Hoe?

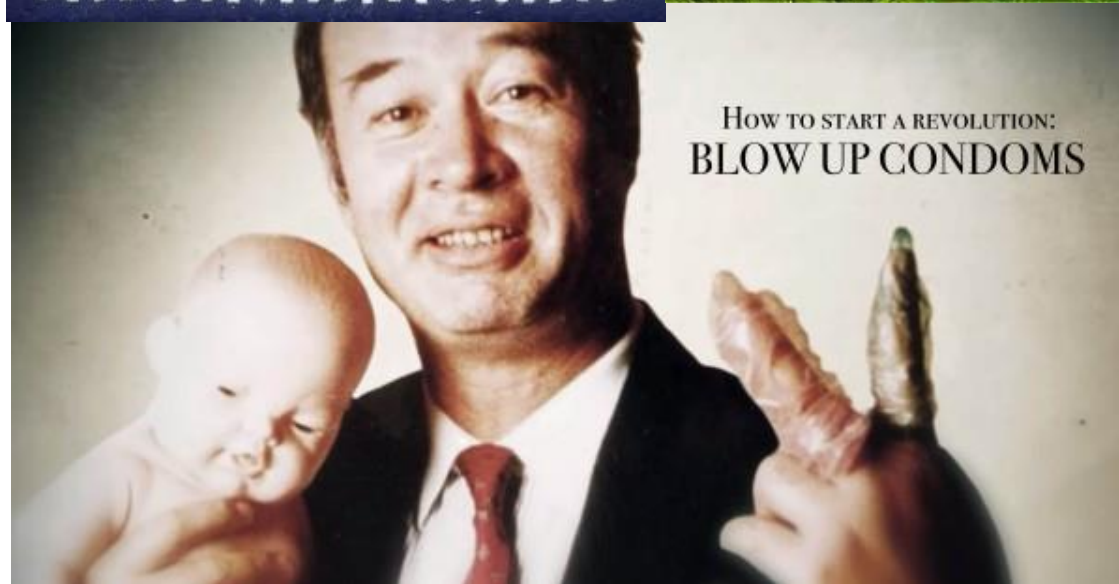
- **Pijler 1: ongewenste zwangerschappen beperken**
- → Nog veel werk aan de winkel
- 74 miljoen vrouwen in arme landen hebben ongewenste zwangerschap
- 214 miljoen vrouwen die zwangerschap willen vermijden maar geen toegang tot gezinsplanning (UN, 2017)
- Andere prioriteiten...

3. Hoe?

- **Pijler 2: kindwens beperken** via onderwijs, gendergelijkheid en gezondheidszorg
- Kinderen als pensioen- en gezondheidsplan
- Meisjes met onderwijs hebben kleiner gezin
- Bewustmaking...

3. Hoe?

- Voorbeelden (Iran en Thailand):

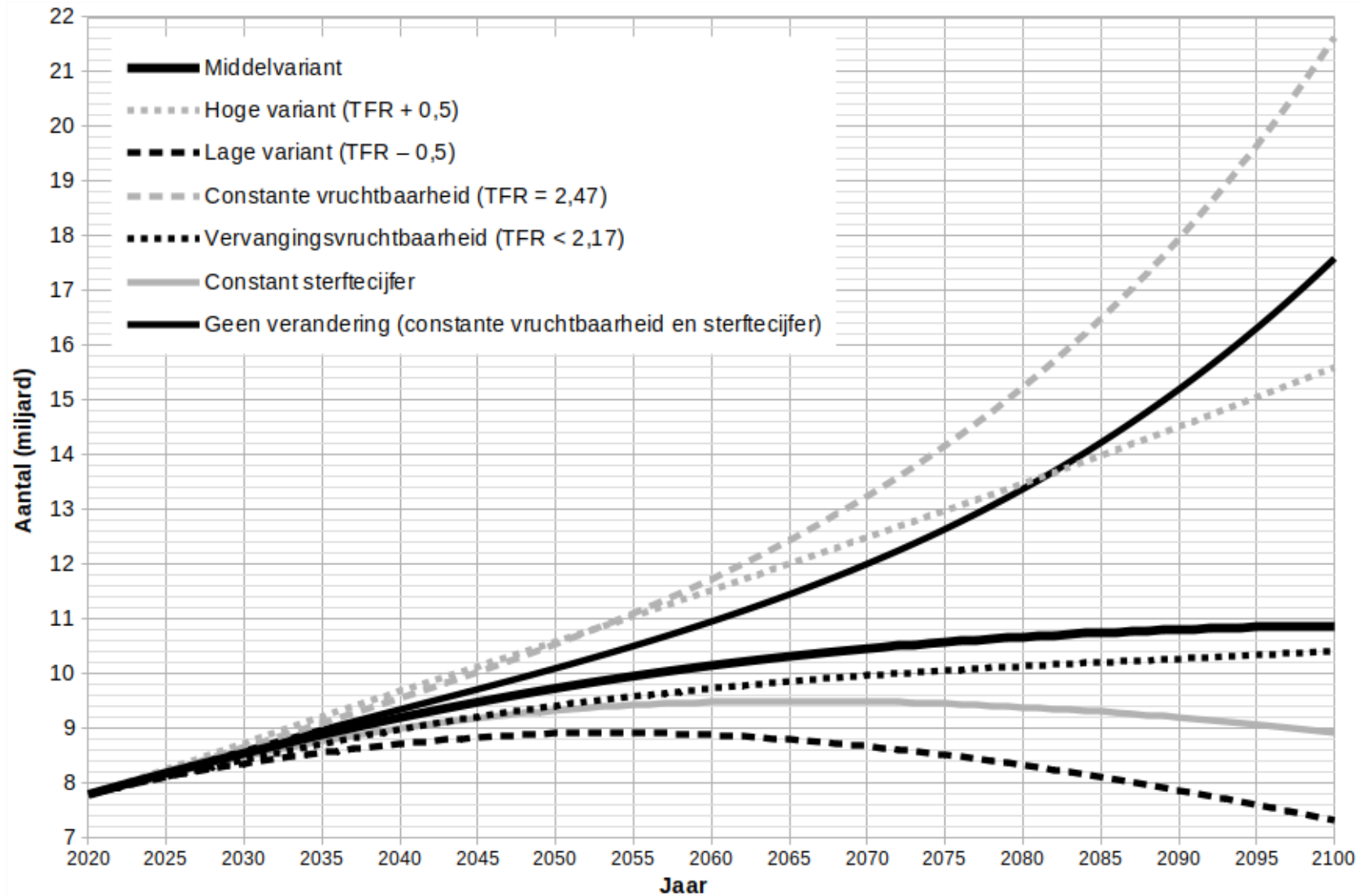

3. Hoe?

- **Pijler 3: het vervangingsrecht**
- Het recht om zich te vervangen, maar niet te vermenigvuldigen
- Voor iedereen hetzelfde
- Meest rechtvaardige 'aansturing' van bevolkingsgrootte
- Geen 'harde' maatregelen nodig!

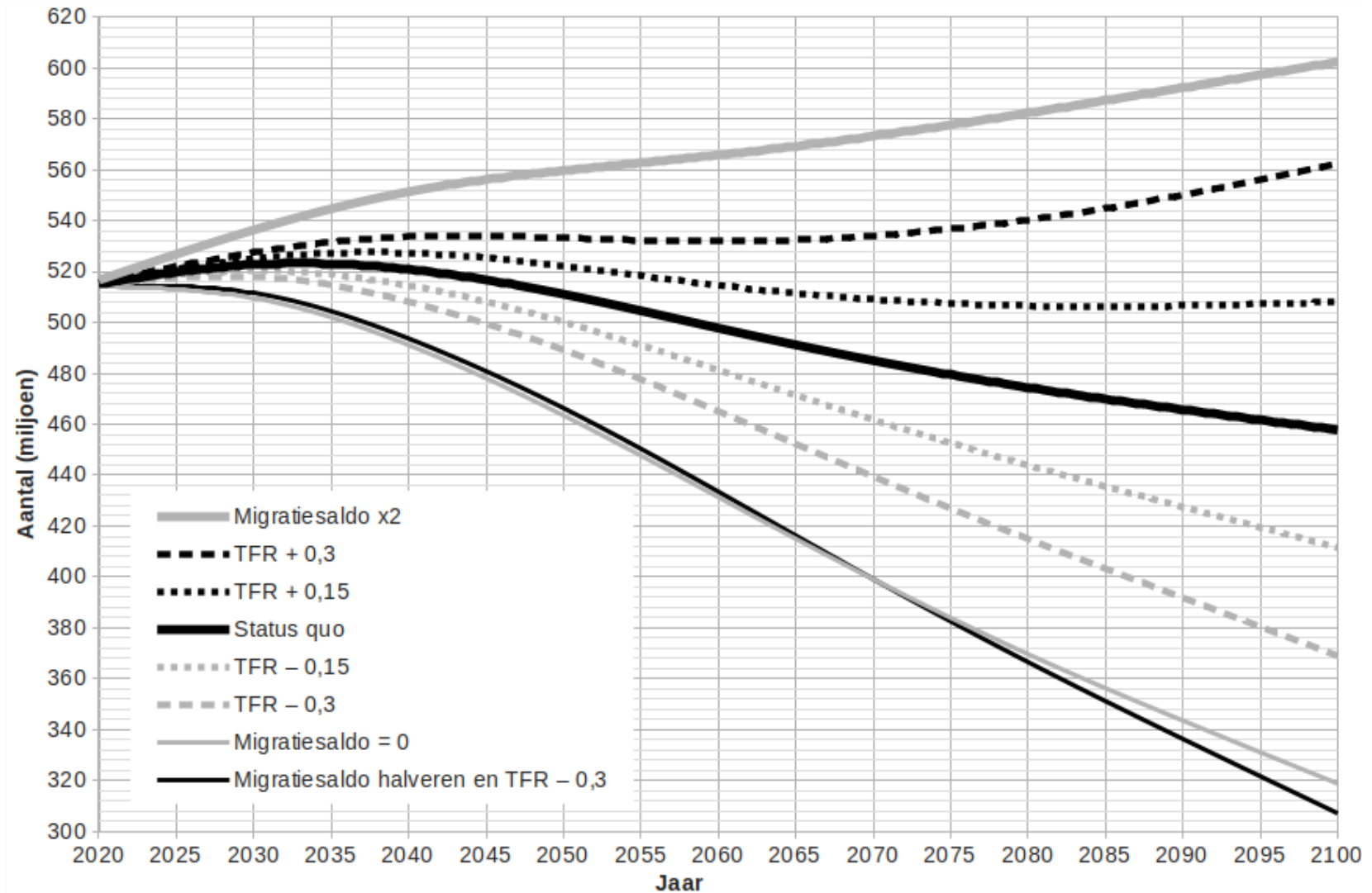
3. Hoe?

- Invloed van bevolkingsbeleid (wereld)

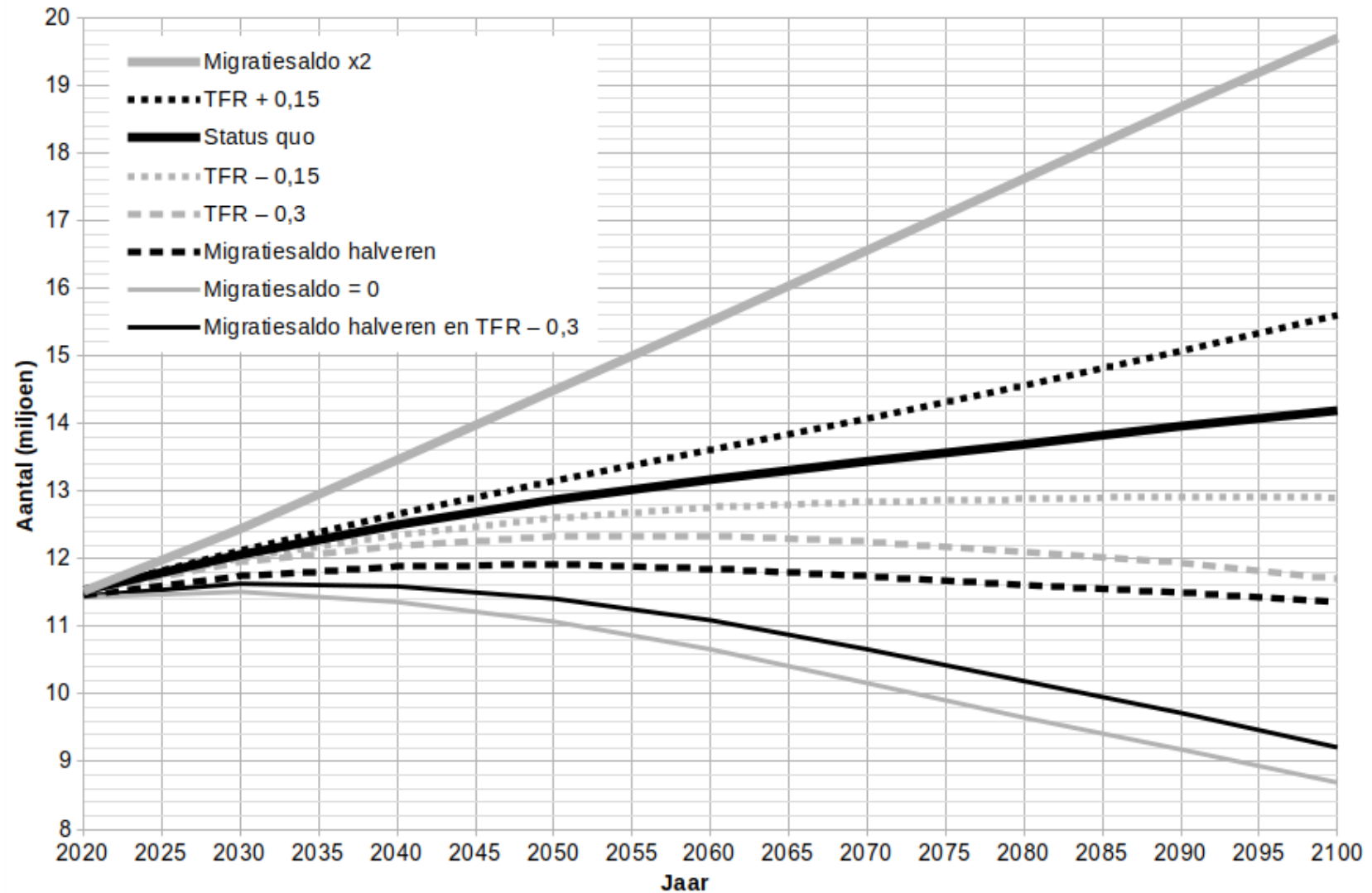
3. Hoe?

- Invloed van bevolkingsbeleid (Europa)

3. Hoe?

- Invloed van bevolkingsbeleid (België)

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- 'Overpopulation denial syndrome' (ODS)
- Godsdienst
- De illusie van reproductieve vrijheid
- Economische groeiverslaving
- Vergrijzing
- Migratie
- Misverstanden
- Geschiedenis

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- 'Overpopulation denial syndrome' (ODS)
- Nic Balthazar (klimaatbetoog):
- *“Overbevolking moeder van vele problemen, maar geen oplossing omdat je mensen niet kan uitfaseren.”*
- Ignace Schops:
- *“Save the planet, kill yourself.”*
- Zelfmoord, uitfaseren, genocide, ...
- Wat zeggen zo'n reacties? → **Ontwijkingsgedrag**

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Godsdienst:** 3 grote monotheïstische godsdiensten (christendom, islam en jodendom)
- Doorheen geschiedenis veel invloed gehad op gezinsgrootte
- Encycliek 'Humanae Vitae' van Paulus VI (1968)
- Weerstand van het Vaticaan en Moslimleiders op bevolkingsconferentie 1994 in Caïro
- Maar: Iraans gezinsplanning programma zeer succesvol

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Reproductieve vrijheid?**

- Bestaat niet, elk 'recht' is voorwaardelijk
 - Geen conflict met mensenrechten
 - Naturalistische dwaling
 - Kinderen hebben is geen probleem, aantal wel
- Minder eten, rijden, vliegen, kleiner wonen, minder groen, drukker leven, ...
 - Allemaal geen probleem maar max 2 kinderen wel?

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Economische groeiverslaving?**
 - Groei is niet noodzakelijk
 - Enkel in arme landen is groei gerechtvaardigd
 - Bevolkingsgroei als motor van economische groei
- Kiezen voor een kleiner gezin is de beste vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid tegenover het huidige economisch systeem

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

Inmemoriam Immo Jobs Shop

Klantenservice Digitale krant

Abonneer nu

Meld je aan op hbvl.be

Nieuws Regio Sport Goesting Billie Podcast

RECENT BINNENLAND BUITENLAND GELD EN ZAKEN SHOWBIZZ & CULTUUR HBVL ONDERZOEK PUZZELS

© Hollandse Hoogte / Hans van Rhoon

PLANBUREAU

Tegen 2070 worden we gemiddeld bijna 90 jaar oud, en dat zal ook gevolgen hebben voor de economie

Meest gelezen

- 1 Hoe Marc Coucke zijn Limburgse liefde Nathalie bij zich probeerde te houden: "Apotheek voor haar gekocht"
- 2 Tiffany heeft wel een heel bijzonder huisdier: "Agressief is hij nooit. Al heeft hij wel één regel"
- 3 Mama van zeven toont hoe ze voorraad van drie maanden eten in één keer aanlegt in diepvries
- 4 🔄 Nu Peter Van Asbroeck een comeback maakt op tv: hoe gaat het nog met deze tien VT4-gezichten?
- 5 🔄 Exen getuigen over oud-lid Praga Khan: "Twee dagen geslagen, geschopt en vernederd omdat ik stukje schaamhaar had geschoren"

Loading...

MEEST RECENT

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Migratiebeleid** is onderdeel van een duurzaam bevolkingsbeleid
- Een wereld bouwen waar migratie niet nodig is
- Vandaag enkel symptoombestrijding ('feel good' maatregelen)
- Migratie is geen oplossing voor vergrijzing

CENSUUR

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Misverstanden** door gebrek aan debat:
 - “Wat met onze pensioenen?”
 - “Er is voldoende voor iedereen!”
 - “Het is overconsumptie, niet overbevolking!”
 - “Technologie en innovatie zullen het oplossen!”
 - “Focus op overbevolking is een afleiding!”
 - “De bevolkingsgroei is al aan het afnemen!”
 - “Het is een excuus voor je eigen levensstijl!”
 - “Overbevolking is enkel probleem in arme landen!”

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- **Geschiedenis** zorgt voor slecht imago:
 - Doomsday denkers Malthus en Ehrlich
 - Associaties met donkere figuren (onterecht)
 - Taboesfeer: neokolonialisme, feminisme, racisme, kapitalisme, kerk, misverstanden, ...

4. Waarom zo'n gevoelig onderwerp?

- Endangered Species Condoms (VS)

Besluit

- Ontkrachten van misverstanden!
- Nood aan maatschappelijk debat!
- Debat baseren op feiten en logica!
- Lagere bevolkingsdruk heeft veel voordelen!
- De oplossingen zijn goed voor iedereen!
- ...

Bedankt voor jullie aandacht!

- Vragen?

- Websites:

- www.wezijnmetteveel.be
- www.duurzamedemografie.be
 - www.eurasp.org
- www.overpopulation-project.com